Poštnina plačana v gotovini

Leto LXXI., št. 236a — Ljubljana, četrtek 20. oktobra 1938 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Živahna diplomatska akcija:

Smernice za razmejitev z Madžarsko določene

Berlin in Rim sta se načelno sporazumela o bodoči meji med ČSR in Madžarsko — Poljsko-madžarske zahteve po razdelitvi Podkarpatske Rusije so bile zavrnjene — Neuspeh Poljske v Bukarešti

Praga, 20. okt. br. Glede obnove pogajanj z Madžarsko še vedno ni popolne jasnosti. Zadnje dni se razvija med prestolnicama obeh prizadetih držav in prestolnicami velesil ter drugih zainteresiranih držav živahna diplomatska akcija, ki naj bi pospešila obnovo pogajanj in dovedla do rešitve češkoslovaško-madžarskega spora po poti neposrednih pogajanj. Češkoslovaška je ponovno izrazila svojo pripravljenost za nadaljevanje pogajanj, vendar pa pod pogojem, da ostanejo ta pogajanja v okviru načel, določenih z monakovskim dogovorom. V tem smislu je češkoslovaška vlada izdala nove predloge, o katerih je obvestila vse štiri velesile in tudi druge zainteresirane države. V praških krogih pričakujejo, da bo prišlo do odločitve še ta teden.

V poučenih krogih smatrajo, da je bil zlasti včerajšnji dan odločilne važnosti. Po diplomatskih razgovorih zadnjih dni je prišlo včeraj do številnih intervencij. Češkoslovaška je intervenirala po posebnih odposlancih v Berlinu in Varšavi, poljska vlada pa v Bukarešti in Budimpešti. Ker bodo na ta način razčiščena stališča vseh zainteresiranih vlad, pričakujejo v praških krogih, da bo že v prihodnjih dneh prišlo do odločitve glede nadaljevanja pogajanj z Madžarsko, odnosno glede načina rešitve češkoslovaško-madžarskega spora.

Po tukajšnjih informacijah je odločitev glede razmejitve med ČSR in Madžarsko že padla. Rim in Berlin, ki sta zaradi svojih interesnih področij na tem najbolj zainteresirana, sta se sporazumela glede smernic, ki naj se jih pri nadaljevanju pogajanj držita Praga in Budimpešta. O tem so razpravljali včeraj tudi v Berchtesgadenu na sestanku med nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom in delegati slovaške in podkarpatske vlade. Kolikor se je moglo izvedeti, sta Rim in Berlin odklonila madžarsko-poljsko zahtevo po skupni meji in po razdelitvi Podkarpatske Rusije. Doseženo so bile tudi še nekatere druge korekture v korist Češkoslovaške.

V praških političnih krogih pričakujejo, da se bodo sedaj nadaljevala neposredna pogajanja med češkoslovaško in madžarsko delegacijo ter da bodo potekala gladko, ker bosta obe delegaciji imeli že sporazumno določene smernice.

Komunike

Bukarešta, 20. oktobra. (Rador). Po razgovorih v Galacu je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

Ob obisku poljskega zunanjega ministra Becka sta polkovnik Beck in njegov romunski tovariš Comnen v duhu medsebojnega zaupanja in prijateljstva izmenjala svoje poglede o mednarodnih vprašanjih, ki trenutno zanimajo obe državi. Poljskega zunanjega ministra Becka je sprejel v avdijenci tudi kralj Karol II.

Nemško-italijansko posredovanje

Berlin, 20. oktobra. (DNB). O razgovorih slovaških zastopnikov z nemškim zunanjim ministrom je bilo izdano tole uradno sporočilo:

Zunanji minister Ribbentrop je sprejel včeraj popoldne v Monakovem predsednika slovaške vlade dr. Tisa ter ministra Turčanskega in notranjega ministra avtonomne podkarpatske vlade Barčinskega. Ti razgovori, do katerih je prišlo na predlog praške vlade, zbujajo nado, da bo nemško in italijansko posredovanje pripomoglo k rešitvi madžarskega vprašanja v ČSR.

Intervencija Sidorja v Varšavi

Bratislava, 20. okt. br. Včeraj je z letalom odpotoval v Varšavo predsednik slovaškega narodnega sveta narodni poslanec Sidor. Kakor se doznava, je njegova naloga prepričati merodajne kroge v Varšavi o upravičenosti slovaškega stališča v sporu z Madžarsko. Slovaška ljudska stranka je že dolgo vrsto let v dobrih odnošajih s Poljsko, ki je doslej vedno podpirala njena avtonomistična stremljenja. Zato so v slovaških krogih prepričani, da bo tudi tokrat pokazala razumevanje za slovaške interese in da bo uvidela, da so madžarske zahteve pretirane. Sidor je imel včeraj dva dolga razgovora s pomočnikom poljskega zunanjega ministra, danes pa se bo sestal z zunanjim ministrom Beckom, ki se popoldne vrne iz Rumunije.

Oddaja orožja na Slovaškem

BRATISLAVA, 20. okt. e. Predsednik slovaške vlade dr. Tiso je odredil, da mora vse civilno prebivalstvo v 24 urah izročiti vse orožje policijskim oblastem. V Košicah morajo poleg civilnega prebivalstva oddati orožje tudi trgovci z orožjem in municijo.

Problem Podkarpatske Rusije

Kako sami gledajo na položaj

Praga, 20. okt. e. Dopisnik beograjskega »Vremena« poroča svojemu listu:

Vprašanje Podkarpatske Rusije je eno najvažnejših vprašanj evropske politike. Ne gre za 700.000 ubogih ljudi v gospodarsko zaostali Podkarpatski Rusiji, marveč za politične dogme in doktrine v odločujočem momentu raznih političnih koncepcij. Gre za prometne vozle največje važnosti, gre za stvari sedanjosti, pa tudi za sliko odločilne bodočnosti. Glasilo Podkarpatke Rusije »Sloboda« v včerajšnjem članku ne govori več, da gre samo za Podkarpatsko Rusijo. List, katerega članke piše msgr. Vološin, znani uniatski duhovnik, ki že 20 let deluje na narodni probudi, popolnoma jasno postavlja vprašanje ukrajinskega naroda. Poudarja, da bo oni, ki bo udaril na etnografske meje Podkarpatske Rusije, zašel v spor z ukrajinskim narodom, ki ni majhen, z narodom, ki šteje 45 milijonov duš. Kakor znano msgr. Vološin v zadnjih letih s članki in predavanji ter s prosvetnim delom pripravlja ukrajinski narod, ki živi kot velika manjšina na Poljskem in kot pretežna večina v Sovjetski Rusiji, ker je samo od prosvetnega in kulturnega dela odvisno nacionalno delo v duhu Tarasa Ševčeka. Podkarpatska Rusija s svojimi 500.000 Rusini bi lahko postala Piemont ukrajinskega naroda. Nemci, ki so sedaj arbitri srednje Evrope, sami žele, da ostane Podkarpatska Rusija pod Češkoslovaško, pod državo, ki bo v bližnji bodočnosti zelo naklonjena Nemčiji. Podkarpatska Rusija bi lahko služila kot grožnja in platforma napram politiki Sovjetske Rusije, kakor tudi za izhodišče Nemčije v Besarabiji in za ideološko vojno proti boljševikom.

Rumunija je zavrnila Beckove predloge

Tudi vabljive ponudbe Poljske niso omajale rumunskega stališča, da mora veljati pravica tudi za ČSR

Bukarešta, 20. okt. br. Poljski zunanji minister polkovnik Beck se je včeraj docela nepričakovano pripeljal v Rumunijo na razgovor z merodajnimi rumunskimi činitelji. Spremljala sta ga rumunski poslanik v Varšavi in poljski poslanik v Bukarešti, na meji pa ga je pričakoval rumunski zunanji minister Petrescu Comnen. Oba zunanja ministra sta skupno nadaljevala pot v Galac, kjer je bil Beck sprejet pri kralju Karolu. Razgovori z rumunskimi državniki so trajali ves popoldne do pozno v noč, ko se je Beck zopet odpeljal nazaj v Varšavo.

V dobro poučenih rumunskih krogih zatrjujejo, da je bil namen Beckovega potovanja v Bukarešto pridobiti Rumunijo za razdelitev Podkarpatske Rusije. **Poljska je predlagala, da Rumunija pristane na njene skupne meje z Madžarsko potom aneksije Podkarpatske Rusije in dela slovaškega ozemlja. Poleg jamstva, da rumunske meje na zapadu zaradi tega ne bodo ogrožene, je ponudila Poljska rumunski vladi tudi del Podkarpatske Rusije, po katerem teče železnica, ki veže rumunski mesti Satumuro in Maramureš. Zunanji minister Beck je v razgovorih v Galacu poudarjal, da želi Poljska definitivno normalizirati razmere v Srednji Evropi in da je zato potrebno, da se vsa sporna vprašanja takoj rešijo.** Poljska želi tudi v bodoče živeti v najlepši skladnosti z Rumunijo, obenem pa, zvesta svoji tradiciji, tudi v čim tesnejših prijateljskih odnošajih z Madžarsko. Po poljskem mišljenju je rešitev vprašanja definitivnih meja Češkoslovaške zelo nujna in se mora takoj rešiti. Napetost med Madžari in Slovaki in razpoloženje, ki vlada v Podkarpatski Rusiji, zanima v prvi vrsti Madžarsko, Poljsko in Rumunijo.

Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, je odgovor rumunskih odgovornih krogov negativen. Predlog g. Becka je bil v celoti odklonjen. Službeni rumunski krogi poudarjajo, da Rumunija med sedanjo evropsko krizo ni storila ničesar, kar bi otežkočilo akcijo za ohranitev miru. Zato Rumunija z začudenjem gleda neke romantične poizkuse in čudne akcije, ki nimajo nič skupnega s pravico. Teh poskusov pa ne more odobravati kljub želji, da se ogne novim komplikacijam. Rumunska vlada je ob priliki sklepanja zadnjih pogodb s sosedi dala dokaz svoje miroljubnosti in pokazala trdno voljo, da želi živeti z vsemi sosedi v dobrih odnošajih. Zato se ne sme dvomiti o dobri volji Rumunije, toda Rumunija se zaveda svojih pravic in dolžnosti in če bo potrebno, se bo slišal tudi njen glas. Mirovne pogodbe iz leta 1919 so bile sklenjene na podlagi samoodločbe narodov in to dejstvo mora Rumunija energično poudarjati, tembolj, ker so ta načela potrjena s stališči, ki jih zavzemata Hitler in Mussolini. Rumunija želi s sosedi najboljše odnošaje pod pogojem, da ne bodo oškodovani njeni življenjski interesi. Prav tako pa želi, da se priznajo tudi življenski interesi Češkoslovaške, ki je že itak doprinesla za mir neizmerne žrtve in bi bilo skrajno krivično, če bi se brez potrebe še bolj okrnila in s tem onesposobila za samostojno življenje.

Polkovnik Beck

poljski zunanji minister in eden najvnetejših zagovornikov zaskrbanja ČSR

Izjava Becka po razgovorih:

„Od ČSR ne zahtevamo ničesar več!"

Bukarešta, 20. oktobra. Poljski zunanji minister je pred odhodom sprejel novinarje in jim dal krajšo izjavo, v kateri je poudaril med drugim, **da Poljska ne zahteva nobenega ozemlja več od Češkoslovaške, da so odnošaji med Varšavo in Prago sedaj urejeni in da je odšel na željo poljske vlade v inozemstvo z namenom, da spozna stališče posameznih vlad glede na poslednje dogodke in je v ta namen najprej obiskal zavezniško Rumunijo.**

Nj. Vis. knez Arsen

Pariz, 20. okt. r. **Včeraj ob 13.30 je umrl v svojem domu v Parizu armijski general jugoslovenske vojske Nj. Vis. rosti 79 let. Pokojnik je bil oče Nj. Vis. rosti 79. let. Pokojnik je bil oče Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in brat kralja Petra I. Zaradi njegove smrti je proglašeno na jugoslovenskem dvoru 12 tedensko dvorno žalovanje.**

*

Žalostna vest iz Pariza pomeni hud udarec za našo kraljevsko rodbino, v prvi vrsti pa za prvega kraljevega namestnika Nj. Vis. kneza Pavla in njegove svojce. Prebivalstvo Jugoslavije, ki je s kraljevskim domom tako tesno povezano, da čuti ž njim kot svoje vsako srečo in vsako nesrečo, vsako radost in vsako žalost, tudi pri tem udarcu usode toplo sočustvuje s knezom namestnikom in vso kraljevsko rodbino. Knezu Arsenu bo odmerjen časten in trajen prostor ne le v jugoslovenski zgodovini, temveč tudi v srcu in spominu jugoslovenskega naroda.

Knez Arsen se je rodil 4. aprila 1859. v Temišvaru. Dovršil je licej Louis de Grande v Parizu in Konstantinovsko šolo za častnike v Rusiji. V francosko vojsko je stopil leta 1881. Leta 1887. je bil povišan v ruskega konjeniškega podporočnika, v kapitana leta 1898. a v polkovnika leta 1905. Brigadni general je postal leta 1914. Za generala srbske vojske je bil imenovan leta 1912. Bil je poveljnik konjeniške divizije v letih 1912 in 1913. Udeležil se je francoskega vojnega pohoda v Tonking leta 1883, leta 1889 pa se je udeležil kot častnik tujske legije alžirske vojne. Leta 1904 se je udeležil japonsko-ruske vojne ter se je zlasti odlikoval v bitki pri Mukdenu. Prav tako se je aktivno udeleževal balkanskih osvobodilnih vojn ter se odlikoval v bojih pri Kumanovu, Bitolju in Bregalnici. Leta 1912 je dne 16. okt. s svojimi četami osvobodil Veles, a sedem dni kasneje Prilep. V svetovni vojni se je boril na poljskem bojišču ter se odlikoval v bitki pri Varšavi in Rigi. Knez Arsen je bil sin vladajočega srbskega kneza Aleksandra. Leta 1892 se je oženil s princeso Avrovo Demidov. Zakon je bil ločen leta 1895.

Volitve prezidenta odgodene

Posvetovanja o kandidaturah pa se še nadaljujejo — Novi kandidati

Praga, 20. okt. br. Uradno poročajo: **Ker pogajanja za končno določitev novih državnih meja še niso zaključena in je to vprašanje še vedno odprto, ni mogoče sklicati narodnega predstavništva v ustavno določenem roku v svrho izvolitve novega prezidenta republike. Vse vesti in kombinacije, po katerih naj bi se bile politične stranke že sporazumele glede smernic za volitev prezidenta republike in da bi bile že dogovorjene kake konkretne kandidature, so zato brez podlage.**

Kljub temu pa se nadaljujejo v političnih krogih posvetovanja o tem vprašanju. Dosedanji najresnejši kandidat za prezidenta predsednik živnostenske banke dr. Preiss se je iz osebnih razlogov odrekel, ravnotako je umaknil svojo kandidaturo tudi veleindustrijalec Bat'a, a bivši ministrski predsednik dr. Hodža je odklonil ponudeno kandidaturo iz zdravstvenih razlogov. Zatrjujejo, da se je na včerajšnji seji predstavnikov strank govorilo o kandidaturi sedanjega zunanjega ministra dr. Chvalkovskega. Nadalje se imenujejo kot kandidati češki knez Schwarzenberg, predsednik parlamenta in bivši predsednik vlade Malypetr, industrijec Narton-Dobenik in končno tudi sedanji minister notranjih del Černy, ki je bil dvakrat predsednik vlade in uživa kot nevtralna oseba velik ugled.

Aca Stanojević

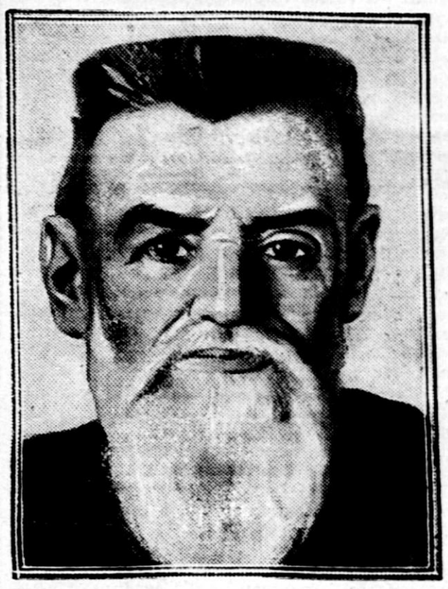

eden najstarejših srbskih politikov, vodja bivše radikalne stranke in eden izmed voditeljev beograjske združene opozicije, ki prav tako sodeluje v volilnem bloku opozicijskih skupin

Volilni manevri in falzifikati

Kako je z Uzunovićevo izjavo

Glasila Kopitarjeve ulice so včeraj in danes servirala svojim čitateljem prvo volilno senzacijo: Nikola Uzunovič, častni predsednik JNS je obsodil sporazum JNS z združeno opozicijo in toliko, da ni svetoval pristašem JNS, naj gredo v tabor Kopitarjeve ulice. Toda ta volilna raca je bila kaj kratkotrajna. Takoj, ko je »Vreme« prvo objavilo to izmišljotino, je g. Uzunovič sporočil predsedniku JNS, da pri njem ni bilo vobče nikake konference v smislu omenjenih vesti in da tudi nobeden izmed udeležencev mišljenega sestanka, ki jih listi navajajo, ni dal nobene take ali slične izjave. Eden izmed udeležencev tega sestanka, ki bi se bil tudi izrekel proti volilnemu sodelovanju JNS z združeno opozicijo bivši narodni poslanec Vlada Miletić, je danes dopoldne prijavil glavnemu odboru JNS svojo kandidaturo v srezu Soko banja. V ostalem, pravi Nikola Uzunović v svojem sporočilu, večina udeležencev dozdevnega sestanka ki jih listi navajajo, nima z Jugoslovensko nacionalno stranko nikake zveze.

Ne pozabite,

da je samo še par dni časa za

reklamacije

Zato se nemudoma prepričajte, ali ste vpisani v volilnem imeniku, ker sicer ne boste imeli volilne pravice. Poglejte tudi, če so vpisani vaši znanci, in če niso, jih na to opozorite! Vse informacije dobite v tajništvu JNS.

Ne odlašajte, storite to takoj!

Kuluk v Nemčiji

Berlin, 19. okt. br. Maršal Göring je kot vodja nemške štiriletke izdal odlok o uvedbi začasne prisilne službe, nekakega kuluka. Po tem odloku imajo državne oblasti v primerih nujnih državnih potreb ali elementarnih katastrof, kakor so poplave in slično, pravico vpoklicati k prisilnemu delu vsakega nemškega državljana. V gotovih primerih se lahko pritegnejo tudi inozemci.

Bolezen Ata Turka

ANKARA, 20. okt. e. Snoči ob 20. je bil izdan o zdravstvenem stanju Kemala Ata Türka naslednji bilten:

Splošno stanje je boljše, žila 108, dihanje 20, temperatura 36.9.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Borzna poročila.

Curih, 20. oktobra. Beograd 10, Pariz 11.76, London 21. New York 439.50, Bruselj 74.30, Milan 23.15, Amsterdam 239.40, Berlin 176.25, Praga 15.15, Varšava 82.62, Bukarešta 2.25.

Kdo vse se veseli, če trta obrodi...

Pomenki ob trgatvi na obronku vinorodnih Slovenskih goric

Gor. Radgona, 20. oktobra

Toliko zaželeni in težko pričakovani veseli čas jesenske žetve-trgatve v naših vinorodnih krajih je v tednu po Terezijevem v polnem razmahu. S trgatvijo so sedaj pričeli tudi večji vinogradniki. Poleg domačih obrazov vidiš v teh dneh mnogo tujcev in vsem se nekam prijetno mudi za veselim ciljem; vinogradniki hite, da nadzirajo trgatev, kar jim povzroča sto in sto skrbi, malih in velikih, ki pa so letos vse prijetne, ker je Klosterneuburgovka pokazala, da ima mošt nad 18 stopinj, s čimer je odpadlo vsako umetno sladkanje mošta.

Pred gornjeradgonsko carinarnico vlada živahno vrvenje, kakor vse leto ne; avtomobil za avtomobilom privaža tujce, posestnike vinogradov in njih goste. Vidi se pa, da je število gostov letos precej padlo, čemur so vzrok v letošnji spomladi nastale nove obmejne razmere. Na kmečkih vozovih in tovornih avtomobilih pa čakajo v dolgih vrstah sodi z moštom iz gorice tako zvanih dvolastnikov in drugih nemških posestnikov, da jih carinska in finančna kontrola registrira ter odpravi preko meje. Dolge so kolone teh voznikov, ki se vrste od vseh strani osrčja Slovenskih goric, zlasti iz obmejnih krajev Črešnjevec, Zbigovec, Orehovec, Ptujske ceste, Polic, Ažencev, Janževega vrha, Radenskega vrha, Murščaka, Kapele in drugod ter vozijo polne sode sladkega mošta, ki je last posestnikov onstran meje dvolastnikov. Med temi izvozniki sladke vinske kapljice, pridelane na naših tleh, pa je zadnja leta izredno mnogo voznikov s kadmi, kateri odvažajo nabrano grozdje v kadeh preko meje ter ga tam v nemški Radgoni prešajo in spreminjajo v sladek mošt. To je namreč vinogradni pridelek onih posestnikov-inozemcev, ki so kupili številna lepa vinogradna posestva v naši obmejni coni po letu 1929. Ker pa ti ne uživajo dvolastniških pravic, ne morejo uvažati tja preko vinskega pridelka in uvažajo radi tega carine prosto natrgano grozdje.

Ko je leta 1929 naša vlada s finančnim zakonom ukinila oni člen ter dovolila zopet inozemcem kupovati lepa posestva v naši obmejni coni, se je od leta do leta opažal večji naval tujcev, ki so zlasti v tukajšnjem okolišu kupovali lepa vinogradna in druga posestva. Ravno ti inozemski kupovalci naših posestev so v znatni meri izkoristili občutno gospodarsko in denarno krizo vsa leta od leta 1931 naprej, ko naši ljudje niso v stanu kupiti si košček zemlje, odkar leže prihranki naših ljudi kot zamrznjene vloge v denarnih zavodih, kamoli da bi kupovali večja posestva, zlasti vinogradna, ki so bila za naše vinogradnike doslej skoraj vsa leta pasivna. Leta 1930 je bilo razmerje med našimi in nemško-avstrijskimi dvolastniki sledeče: naši dvolastniki posedujejo onstran meje 222 ha s 3 stavbišči, obratno Nemci na naši strani pa 1.100 ha s 154 stavbišči. Te številke pa so zadnja leta, dokler ni bilo slednjič s finančnim zakonom 1936/37 nadaljnje kupovanje naših posestev po inozemcih ustavljeno, zlasti v letih najhujše denarne krize pri nas t. j. 1932 do 1934 vedno naraščale, dokler to posestno stanji ni naraslo celo na 45% od povojnih 30%.

Po priključitvi Avstrije so se v tukajšnjih obmejnih krajih raznesle vesti o odpravi takozvanih dvolastnikov. Nekateri Nemci so glede na te vesti takoj ponudili svoja posestva na prodaj, do katerih pa kupčij ni prišlo, ker so dotični nemški posestniki takoj prejeli od svojih organizacij prepoved, obenem pa so dobili zagotovila za razne podpore in brezobrestna posojila za vzdrževanje svojih posestev na naši strani. Ena vrsta teh podpor je zvišanje vinskih cen. Kakor doznavamo, prodajajo Nemci svoja carine prosto uvožena vina, oziroma vinski mošt od preše po 80 pfenigov, za liter, kar znaša v naši valuti okrog 12 din, pričakujejo pa še zvišanje cen. Da pomeni to znatno podporo, leži na dlani, zlasti če primerjamo cene pri nas, ko prodajajo naši vinogradniki svoj vinski pridelek jedva od 2.50 do 3.50 din za liter, med tem po znašajo obdelovalni stroški povprečno itak 2 din od litra. Med tem ko se vinogradniki vesele letošnje trgatve, ne pomeni za ubogega viničarja prav nobenega zboljšanja, nego ravno nasprotno isto bedo, ki jo je preživljal vsa leta, kajti njegov bori zaslužek skozi vse leto je jedva zadostoval za preživljanje številne družine, kamoli, da si nabavi vse potrebno za preživljanje skozi dolgo zimo.

Studenci pri Mariboru ob 20letnici Jugoslavije

Iz siromašne predmestne vasice je nastal lep industrijski in delavski center

Studenci pri Mariboru, 20. oktobra

Ob 20 letnici osvobojenja naše meje, kjer so bile v nedavni preteklosti vroče borbe za biti in ne biti, izpričuje zlasti bližnja mariborska okolica, ki je posejana z delavskim življem, lep razvoj in razmah, ki si ga brez novih življenjskih pogojev, nastalih s prelomom leta 1918, niti misliti ne moremo. Poročali ste o velikem napredku našega Tezna in Pobrežja. Pa tudi naši Studenci ne zaostajajo v tem razvoju, ki se je v številčnem in organizatornem pogledu opažal zlasti ob zelo poučnem gradivu, zbranem na jubilejni razstavi ob priliki letošnjega Mariborskega tedna.

Poslušajte stare studenške korenine, seveda slovenske, kaj vedo o predvojnih razmerah v nekdanjem »Brunndorfu«, ki smo ga potem ob nacionalni revoluciji preimenovali v Studence.

Kolo časa pa se čudovito suče po zakonih in pravilih prirode. Nacionalna misel je slavila svoje zmagoslavje. Ustanavljali smo številna nacionalna, kulturna in narodno obrambna društva z vzorno delujočim Sokolom na čelu. Studenci so se lepo razvili v še pomembnejši industrijski in delavski center. Danes štejejo 6.000 duš, dočim je bil dr. Juritschev »Brunndorf« brezpomembna periferijska vasica s par kočami.

Sedanja občinska uprava je tudi zelo agilna. Opaža se naraščanje zanimanja za komunalne probleme. Stari in preizkušeni župan Alojzij Kaloh, diplomat svoje vrste, je vreden zaupanja občanov. Hvaležni smo Studenčani tudi vsem drugim kulturnim delavcem s pokojnim, nepozabnim Antonom Hrenom na čelu, ki so preoblikovali Studence in jim vtisnili povsem drugačen pečat ter ustvarili osnove za sedanjo rast in razmah.

Ti zaslužni kulturni in društveni delavci, C. Hočevar, E. Vranc, J. Lintner, J. Vokač in drugi, so nas z veliko požrtvovalnostjo privedli v novo stanje, ki je dalo Studencem in nam vsem posebno veljavo. Čast in priznanje vztrajnemu kulturnemu društvenemu delu.

V kratkem bomo praznovali 20 letnico osvobojenja naše meje. Studenci so bili v temni preteklosti v vicah borb in preizkušenj. Ta trdnjava se je v 20 letih prelila v novo podobo, ki je vse lepša, vse svetlejša. To ugotoviti in javno pribiti je bila potreba ob bližajoči se 20 letnici zgodovinskega dogodka, ki nas je povedel v lepše, prijetnejše življenje.

Naj se naši delavski in delavni Studenci v bodočih desetletjih v organičnem sožitju z našim krasno se razvijajočim Mariborom razvijejo v čim močnejšo trdnjavo nacionalne in državne misli, ki naj kljubuje vsem viharjem in vsem nadlogam. — X.

Mariborske in okoliške novice

— **Koliko donašajo vinogradi meščanom.** Naša poročila o razmerah pri vinogradnikih okrog Maribora vzbujajo splošno pozornost. Javnost je bila doslej večinoma po polnoma nepoučena o teh razmerah v najbližji okolici mesta. Baš z ozirom na te vesti se je zglasila pri nas reva, ki je bila zaradi razmer prisiljena prevzeti gostilno nekega takšnega vinogradnika pod njegovim vinogradom ter je smela točiti le njegovo vino. To vino ji je prodajal vinogradnik po 9 in 10 din liter, lasten pridelek iz vinograda v Vinarjih. Lahko si predstavljamo, koliko zaslužka je potem mogla imeti reva v takšni gostilni in kak velikanski dohodek iz vinograda bogat meščan, ki ima poleg tovarne še nebroj hiš in posestev v Mariboru in okolici. Kako naj poleg takšnega vinogradnega rentnika izhaja naš kmet, ki je prisiljen zaradi pomanjkanja denarja in potrebne posode prodajati vinski mošt že takoj ob trgatvi po 2 in 3 din liter? Zakaj se že ne poskrbi tudi za našega kmeta potom zadrug ali drugače, da bi imeli skupne prodajalne in potrebne kleti, kjer bi lahko do ugodne prodaje vskladiščili vino in dobili boljše cene za pridelek? Pri takšnih razmerah so ravno slovenski kmetje propadali drug za drugim in najlepši vinogradi so prešli v last tujcev, ki sedaj svobodno eksploatirajo te vinorodne gorice. — Iz »Del. pol.« št. 106.

— **Gibanje lesnega delavstva.** V Mislinju, ki je med najvažnejšimi središči lesne industrije ob meji, se opaža živahno gibanje lesnega delavstva, ki zahteva za 30 odstotkov zvišanje mezd. Obenem izraža delavstvo željo, da se popravijo stanovanjske hišice, ki so dokaj zanemarjene. V splošnem prevladuje mnenje, da bo doseženo soglasje med gospodarji in delavci.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** V okviru cikla o nastanku naše države in njenem razvoju v zadnjih dvajsetih letih, ki ga priredi Ljudska univerza v Mariboru, bo govoril o temi »Jugoslovani v svetovni vojni« Vladimir Belić, div. general v p. iz Beograda in sicer v petek 21. t. m. Predavanje vzbuja že sedaj veliko zanimanje občinstva. Kot dolgoletni upravitelj vojnega arhiva v Beogradu uživa g. general Belić sloves najboljšega poznavalca naše vojne zgodovine in zato pomeni njegovo predavanje v Mariboru važen kulturni in nacionalni dogodek.

— **Bo, ne bo?** Med mariborskimi sportniki se opaža veliko zanimanje za to, ali bo oblast za nedeljo 23. t. m. najavljene nogometne tekme na Rapidovem igrišču dovolila. V nedeljo bi se namreč morale vršiti pokalne tekme med SK Železničarjem in SK Slavijo in med ISSK Mariborom in SK Rapidom.

— **Mariborske kulturne novice.** V soboto 22. t. m. bo v veliki kazinski dvorani proslava 20letnice smrti Ivana Cankarja z velikim spominskim koncertom. Na sporedu so številne glasbene točke.

— **Splavarjeva nezgoda.** Na 40letnega splavarja Josipa Vanderferja iz Zgornjega Dupleka je zgrmelo deblo ob nakladanju v Breznem. Obležal je s počeno lobanjo in strto roko. Prepeljali so ga v bolnico. Njegovo stanje je zelo resno.

— **Iz mariborskega društvenega življenja.** V nedeljo 23. t. m. se odpeljejo Mariborčani v Slovenske gorice na trgatev. Organizacijo vodi Putnik.

— **Odprta noč in dan so groba vrata.** V 64. letu starosti je umrl v Židovski ulici 14 trgovec in hišni posestnik Anton Majer, na Aleksandrovi cesti 64 pa 80-letni zasebni uradnik Anton Supanek. Žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Slovenjegoriške novice.** Po naših Slovenskih goricah je letošnja lovska sezona v polnem razmahu. Mariborski in slovenjegoriški zeleni bratovščini želimo čim večji Petrov blagor!

— **V četrtem kolu šahovskega prvenstva UJNŽŠ** je Lukeš jun. premagal Škota, Mišura Voduška, Geiger Karla, Skala Antona, Lukeš sen. Pečeja, Reinsberger Voduška, dočim se je partija Reinsberger: Kuster končala remis, partija Marvin : Rupar pa se je prekinila. Stanje po četrtem kolu: Kuster 3 in pol, Peče, Skala 3, Marvin, Mišura, Ante 2 in pol, Lukeš sen. in Škot 2, Reinsberger, Rupar 1 in pol, Lukeš jun., Geiger, Vodušek 1, Karlo brez točke. Peto kolo bo v četrtek.

— **Fantovske zadevščine.** Na Tolstem vrhu so fantje navalili na posestnikovega sina Leopolda Grosa in mu prizadejali težke poškodbe. Grosa so prepeljali v bolnico.

— **Nov grob.** V Magdalenski 73 je preminil v 54. letu starosti krojač Ivan Hojnik. V Koroščevi 7 je umrl v 33. letu zasebnik Alfonz Pelko. Žalujočim naše sožalje.

— **Pokvarjena mladina.** Orožniki so aretirali 21-letnega delavca Filipa Jurgeca iz Kamnice, ki je osumljen, da je zagrešil več vlomov in tavin v mariborski okolici. Razen tega mu očitajo, da se je pregrešil proti javni morali. Pri zaslišanju je Jurgec očitane mu grehe deloma priznal in so ga orožniki oddali v zapore tukajšnjega sodišča.

— **Avto v kolesarja.** Pri Selnici je neki avtomobilist podrl kolesarja Franca Jegliča, ki je zadobil precejšnje poškodbe po glavi in rokah. Avtomobilist bo imel opravka s sodiščem.

— **Če se splašijo konji . . .** Pod kolesjem kmečkega voza se je znašel 27-letni hlapec Anton Gumzej iz Orehove vasi pri Slivnici. Ko je vozil ajdo v Hotinjo vas, so se mu splašili konji in je po nesrečnem naključju prišel pod kolesje voza, ki mu je težje poškodovalo levo ramo in lopatico. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Konj je brcnil** posestniškega sina Jakoba Poša iz Sv. Barbare v Slov. goricah v desno nogo in mu jo poškodoval, da so Poša morali prepeljati v bolnico.

— **V osebni avto se je zaletel** na Grajskem trgu neki voznik, ki je s toliko silo treščil v prednji del voza, da mu je odlomil odbijače. Lastnik vozila, g. Schönlieb iz Lesc pri Bledu trpi 300 din škode.

— **Novi upravnik marib. glavne carinarnice** je višji finančni tajnik g. Djordje Vičič.

— **Zapele bodo lopate . . .** Danes ali jutri bodo zapele lopate ob Einspielerjevi ulici, kjer bodo pričeli graditi novo carinarnico.

— **Rešen spor.** Poročali smo o sporu med ključavničarji in kleparji radi »snegobranov«. Zbornica za TOI v Ljubljani je odločila sedaj v prid ključavničarjem, saj je že ponovno zavzela stališče, da spada izdelovanje snežnih lovilcev na strehi v stroko stavbnega ključavničarstva.

— **Čigava je zlata zapestna ura, čigava ročna torbica?** Posestnica Angela Grosek iz Turnerjeve ulice 41 je našla na poti, ki pelje iz Kamnice v Rošpoh, zlato zapestno uro. Poštni zvaničnik Martin Venko iz Aleksandrove 55 pa je našel ročno torbico z manjšim zneskom denarja. Oba najdena predmeta sta na policiji.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 20. oktobra, ob 20. uri: »Pokojnik«. Red A

Petek, 21. oktobra: zaprto

Sobota, 22. oktobra, ob 20. uri: »Boccaccio«. Premiera

★

— **Prva operetna premiera** v letošnji sezoni z vprizoritvijo Suppejevega »Boccaccia« bo v režiji Vl. Skrbinška in glasbeno pod vodstvom kapelnika Herzoga v soboto, 22. t. m. Po več letih pride topot »Boccaccio« na naš oder vnanje čisto spremenjen, zlasti pa ker v naslovni vlogi — po najnovejši praksi — žensko nadomešča moški (g. Manoševski), katerega prvi nastop vzbuja napeto radovednost našega občinstva. »Boccaccio« je vsebinsko zelo zabavno delo, polno tudi komičnih in zanimivih zapletljajev, glasbeno pa je pravi biser klasične operete.

— **Nušičev »Pokojnik«** je v obliki komedije tako globoko zagrabil današnjo korupcijo, da pač zasluži, da si ga v četrtek poleg abonentov reda A ogledajo vsi, ki ga še niso videli.

Mariborska beležnica

Grajski kino: Serenada

Kino Union: Heidi

Dežurni lekarni: Albanežejeva na Frankopanovi in Königova na Aleksandrovi cesti.

Pevcu — tovarišu Jožetu Vlahu

Maribor, 20. oktobra

Odšel si . . . Utihnilo je tvoje grlo, iz katerega je v vsej polnosti in navdušeni prepričevalnosti donela naša lepa pesem — ponosno izpoved naše narodne zavesti. Pogrešali bomo tvojega »atamana«, ki si ga tako rad pel, manjkalo te bo kot dobrega pevskega tovariša. Pa nam bo vendarle v svetlo tolažbo zavest, da ti je nemirna duša našla pokoj in da živi v veličastju večnih harmonij, nam in našim zemeljskim čutom, nedoumljivih.

In zdaj nas bo še preko praga večnosti vezal s Teboj spomin, ki ga goji in posvečuje pevsko tovarištvo. Ko se bo med obmejnimi rojaki, kjer si tako rad prepeval, vzpodbudno glasila naša pesem, bo spomin nate ostal v naših srcih vedno živ.

V duhu bo Jože še naprej med nami, ko bomo peli narodu ob meji. In ta spomin nam bo zmeraj blag in svetal.

Zdaj poješ tam onstran v večnosti: »Oče nebeški, glej . . . !« Jože, čuj! Mi na tej strani pojemo s teboj . . .

Iz Celja

—c O Jugoslovanih v svetovni vojni bo predaval drevi ob osmih v veliki dvorani Narodnega doma divizijski general v p. g. Aleksander Belić iz Beograda. S tem predavanjem b ootvorilo Ljudsko vseučilišče v Celju svojo novo sezono in bo obenem proslavilo 20letnico Jugoslavije. Udeležite se zanimivega predavanja v čim večjem številu!

—c Lutkovni oder Sokolskega društva Celja-Matice bo vprizoril v nedeljo 23. oktobra v Sokolskem domu v Gaberju lutkovno igrico v 4 dejanjih »Gašperček pri kralju Viharju«. Opozarjamo na predstavo mladino in odrasle.

—c Napad in nesreča. Te dni se je spri 33 letni posestnik Ludvik Zepek na Starih Slemenih pri Konjicah s svojim bratom Antonom. Anton je v jezi pograbil neki lesen predmet in udaril z njim Ludvika po glavi ter ga hudo poškodoval. V torek je padla 56 letna upokojena učiteljica Terezija Potočnikova iz Laškega tako nesrečno, da si je zlomila levo roko. Poškodovanca se zdravita v celjski bolnici.

—c Nad 58.000 dinarjev že znaša vrednost doslej ugotovljenega blaga, ki je bilo ukradeno trgovcu Vrečiču iz njegove trgovine v Ulici dr. Gregorja Žerjava. Celjska policija bo menda že v najkrajšem času dokončno razčistila vso afero, v katero je zapletena cela vrsta oseb.

—c Olimp : Celje. V nedeljo 23. t. m. ob 15. se bo pričela na Olimpovem igrišču v Gaberju podsavezna prvenstvena tekma med Olimpom in Celjem. Ker sta obe moštvi sedaj v dobri formi, bo njuno srečanje gotovo zelo živahno in zanimivo ter bo privabilo mnogo gledalcev.

Simon Blatnik pri Abrahamu

Velenje, 19. oktobra

Te dni praznuje 50-letnico svojega plodnega in javnemu blagru posvečenega življenja g. Simon Blatnik, ugledni in priljubljeni posestnik in trgovec v Stari vasi pri Velenju. Pod njegovo bujno brado se skriva mladeniški obraz, ki še prav nič ne razodeva 50-letnice. Še manj pa g. Blatnik sam, saj ni v njegovem delovanju poti navzdol.

Jubilant je doma iz Slovenske Bistrice. Vroče narodnostne razmere tedanje Slov. Bistrice so že v zgodnji mladosti odločilno vplivale nanj in izklesale iz njega zavednega in neizprosnega narodnjaka ter agilnega javnega delavca. Trgovine se je izučil v Poljanah, tam se je pozneje tudi poročil z go. Elizo iz narodno zavedne Detičkove rodbine. Potem se je pa začela njegova plodna in vselej uspešna pot v narodne, kulturne in gospodarske organizacije in društva. Široko obzorje in visoka inteligenca sta ga usposobila za delo med najširšimi plastmi ljudstva. Ko je prišel leta 1919 v velenjsko Staro vas, se je takoj udomačil in se z vso vnemo lotil nalog, ki so jih postavljale razmere po rojstvu naše narodne države. Velenje je bolehalo na pomanjkanju gospodarskih in kulturnih organizacij. S pomočjo majhnega kroga zavednih kmetovalcev je ustanovil Kmetijsko podružnico, kateri še danes predseduje. Tudi ob zibelki Rdečega križa je bil in je skoraj vseh 10 let njegovega obstoja njegov predsednik in skrbni vodja. Živahno se zlasti udejstvuje v velenjskem Sokolu, ki ga šteje med svoje zaslužne funkcionarje. Pa še v mnogih drugih organizacijah postavlja g. Blatnik vedno tvor nega moža. Kot odličen poznavalec gospodarskih in vobče narodnih problemov prinaša na seje in konference jasnost in stvarnost. Neugnan v iskanju resnice si je naš jubilant pridobil širom naše doline in še daleč izven nje mnogo spoštovanja in ugleda. Zato njegovo hišo stalno oblegajo ljudje, ki iščejo pri njem nasvetov. On pa govori, piše intervencije, daje pobude za razne akcije v korist kmetu, obrtnikom in drugim.

Ob 50-letnici želimo g. Blatniku vse najboljše. Prepričani smo, da ta jubilej ne bo pomenil mejnika v njegovem življenju, prepričani smo, da je v g. Blatniku še polno neizčrpanih virov, še mnogo energij, ki jih bo tudi v bodoče stavljal v službo svojega naroda. G. Blatnik: Na mnoga leta!

Očeta štirih otročičkov je zaklal

Na svoj štirideseti rojstni dan je moral umreti nasilne smrti

Bizeljsko, 19. oktobra

Po trgatvi se pri nas navadno začenja čas krvavih zločinov, ki jih je treba predvsem pripisovati škodljivemu vplivu alkohola. Do takšnega zločina je prišlo v nedeljo zvečer na cesti v Gornji Sušici na Bizeljskem.

Franc Iljaž, 40letni posestnik iz Gornje Sušice, je šel po cesti mirno domov. Pred hišo Antonije Balonove mu je pripeljal naproti pijan kolesar, ki je zavozil na kup gramoza ter padel. Zaradi tega se je začel znašati nad Iljažem, češ da ga je prevrnil s kolesa. Ko je Iljaž začel odgovarjati, ga je neznanec napadel, ga zgrabil za vrat ter mu izpodnesel noge. Ko je napadalec imel Iljaža pod seboj, ga je zabodel z dolgim bodalom v desno stran prsi tako močno, da je bila rana smrtna. Kljub temu je Iljaž z naporom zadnjih sil vstal ter se otresel napadalca. Podivjanec je pa zopet pograbil smrtno ranjenega Iljaža ter ga pahnil v obcestni jarek. Zločinec je pustil svojo žrtev v jarku ter odšel s klici na korajžo, češ enega sem že spravil na oni svet in lahko še koga.

Domačini so na pijančevo kričanje postali pozorni. Kmalu so našli Iljaža močno krvavečega ob cesti in ga prenesli v Balonovo hišo. Bil je tako ranjen, da bi bila tudi takojšnja zdravniška pomoč zaman. Že čez četrt ure je izdihnil. V ponedeljek je bilo truplo sodno obducirano v mrtvašnici na Bizeljskem.

Po izpovedih Iljaža pred smrtjo so orožniki začeli zasledovati nekega Hrvata, ki je baje že aretiran. Prijeli so ga v Zagrebu.

Kolesarskega tatu so prijeli

Zidani most, 19. oktobra

Zagrebške varnostne oblasti so obvestile naše oblasti o številnih tatvinah koles. Zato so naši orožniki natanko preiskali vsakega tujca s kolesom, če ima v redu svojo kolesarsko legitimacijo ter mu pregledali tudi kolo, če odgovarja navedbam v listini. Ko se je včeraj dopoldne mudila orožniška patrulja v Račici pri Loki blizu Zidanega mosta, sta orožnika postala pozorna na nekega 18letnega mladeniča, ki se je peljal s kolesom. Ustavila sta ga ter ga legitimirala. Navedbe v legitimaciji se niso ujemale s kolesom, zato sta mu napovedala aretacijo. Odpeljala sta ga na orožniško postajo, kjer so ugotovili, da se piše Lukač Jožef, star 18 let, po poklicu krojač. Zadnje čase se je pečal s krajo in prodajo koles po Sloveniji in na Hrvatskem, zlasti v Ljubljani in Zagrebu.

Kolo, ki ga je ukradel v Sloveniji, je odpeljal v Zagreb, ga malo popravil, izbrisal sledove pravega lastnika ter ga slednjič prodal, seveda pod ceno. Nasprotno pa je kradel kolesa v Zagrebu ter jih prodajal v Sloveniji. Marsikdo bo morda prišel zdaj do svojega kolesa, ki mu je bilo ukradeno v Ljubljani ali kje drugje.

Po poizvedbah so naše oblasti drznega tatu snoči z večernim vlakom odpeljale v Zagreb, kjer mu bodo temeljito izpraševali vest. Verjetno je tudi, da ga bodo potem poslali še ljubljanski policiji, kjer bo povedal, komu je prodal ukradena kolesa v Ljubljani.

Iz Gornje Radgone

— **Oživljenje protituberkulozne lige.** Predsedstvo tukajšnjega krajevnega odbora PTL je prevzel tuk. agilni zdravnik g. dr. Vinko Čremošnik, na katerega pobudo je bila ista pred leti ustanovljena za Obmurje. Zaradi nesoglasja v odboru je to velevažno humano delo domala dve leti počivalo ter bilo sedaj na pobudo dr. Čremošnika zopet oživljeno. Dosedanja zbirka prostovoljnih prispevkov in članarine prejšnjih let je dosegla že lepo vsoto 21.000 din, kateri znesek je plodonosno naložen pri Občinski hranilnici v Gornji Radgoni. Krajevni odbor je podelil že več podpor bodisi v denarju ali živilih raznim jetično obolelim, pred vsem siromašnim slojem, bodoče njegovo delo pa bo osredotočeno pred vsem na to, da se čim prej ustanovi za te kraje prepotreben protituberkulozen dispanzer. Vse prebivalstvo se naproša, da to započeto akcijo po svojih močeh čim najbolj podpre ter stopa v boj proti tej zavratni morilki.

— **Karambol.** V torek proti večeru je vozil po banovinski cesti iz Gornje Radgone proti Orehovskemu vrhu mestni avtotaksi Freitag Konrad. Ko je vozil proti črešnjevcem, je pri posestniku Ivanu Korathu privozil izza ograje kolesar J., ki je imel na kolesu naloženo tudi svojo izvoljenko, kar ga je brez dvoma zmotilo, da ni videl po glavni cesti prihajajočega avtomobila. Kolesar je zadel s kolesom v prednji del avtomobila ter je bil sunek tako močan, da je vrglo kolesarja in njegovo tovarišico daleč vstran. Kolo je popolnoma zdrobilo, pokvarjeni pa so blatniki in svetilke avta, med tem ko sta kolesar in njegova spremljevalka zadobila le neznatne ogrebline. Ta nesreča bodi ponovno v opozorilo vsem kolesarjem, da je eno kolo le samo za enega, nikakor pa ne za dva, ker so pri takih vožnjah nesreče zlasti na prometnih cestah neizogibne.

— **Proslava 20 letnice Jugoslavije** na šćavniški šoli. Učiteljstvo ljudske šole na Ščavnici pri Gornji Radgoni je priredilo v nedeljo popoldne v šolskih prostorih ščavniške šole lepo proslavo 20 letnice Jugoslavije. Z izvirnim in pestrim programom, katerega sta naštudirala agilna učitelj in učiteljica Kastelic, je nastopila šolska deca pod njunim vodstvom z raznimi deklamacijami, recitacijo ter trodejanko. Občinstvo obsežne ščavniške doline, pa tudi od drugod je s svojo številno udeležbo poudarilo pomembnost proslave na severni meji ter s priznanjem nagradilo prireditelja, ki sta ponovno dokazala, da je zlasti moralni uspeh takih prireditev in pomembnih proslav mogoč tudi na podeželju. Pripomniti je treba, da sta zakonca Kastelic s precejšnjimi žrtvami uredila tudi za take prireditve primeren podeželski gledališki oder. Čisti dobiček te prireditve je namenjen za božičnico revne šolske dece. Prireditelja sem posebej čestitamo na doseženem uspehu.

Dva fantovska pretepa

Brežice, 19. oktobra

V petek so se na vasi v Slogonskem po kožuhanju stepli fantje. Pri tem boju je zadobil Kovačič Andrej na temenu glave dve precej veliki zevajoči rani, prav tako je tudi zadobil rane na glavi škofca Ivan. Po boju so se fantje med seboj pobotali in tudi poškodovanci niso prestopkov javili oblasti. Kljub temu pa bodo vsi udeleženci pretepa in poškodovanca odgovarjali sodišču.

V petek ponoči so se stepli Bosina Ferdinand in Jože, Polovič Anton in Urek Blaž. Na povratku od ličkanja koruze v vas Gaberje so se pričeli prepirati in pretepati. Po stari navadi so govorili tudi noži. Bosina Ferdinand je zadobil z nožem več ran v hrbet, dočim je bil ranjen Polovič Anton z nožem po vratu in hrbtu. Oba sta bila odpeljana v brežiško bolnico. Nadalje je bil zaboden v desno nogo nad kolenom Urek Blaž, ki pa se zdravi doma. Ni znano, kdo je fante oklal.

Z Zidanega mosta

— **Inspekcija šole.** V torek je ispiciral ljudsko šolo v Loki pri Zidanem mostu zastopnik banske uprave.

— **Šolske vesti.** Na ljudski šoli na Zidanem mostu sta zboleli dve učiteljski moči, tako da se vrši sedaj pouk po skrajšanem postopku. Enako manjkajo trije učitelji v Radečah, od katerih je eden na večmesečnem bolniškem dopustu. Zaradi tega sta združena 6. in 7. razred ter vzporednici v 4. razredu. Pouk v obeh tretjih razredih pa se vrši po skrajšanem postopku. Naprošamo višjo šolsko oblast za namestitev potrebnih učnih moči.

— **Odlikovanje.** Za vestno službo in za usluge kraljevskemu domu, sta bila odlikovana komandir tuk. orožniške postaje g. Jože Pangeršič in podnarednik g. Albin Mičič. Čestitamo! Orožniški kaplar g. Janko Pečular, ki je služboval nad dve leti na Zidanem mostu, pa je bil premeščen v Brežice. Simpatičnemu in vestnemu orožniku želimo vse najboljše na novem službenem mestu.

— **Odpovedani sejem.** V ponedeljek bi moral biti v Loki običajni občinski sejem, ki pa je bil odpovedan zaradi parkljevke in slinavke.